

Ortognatik cerrahi

Ortognatik cerrahi temel olarak dişler ve çeneler arasındaki ilişkinin düzgün ve harmoni içinde olmasını amaçlar. Bununla birlikte düzgün diş ve çene yapısının çene yüz estetiğine de dolaylı yoldan olumlu katkısı bulunur.

Ortognatik cerrahi işlemi çiğneme, nefes alma, konuşma bozukluklarına neden olan, alt ve üst çenenin ilişkilerinin uygun olmadığı durumlarda ağız, diş ve çene cerrahisi uzmanları tarafından uygulanan bir tedavidir. Kelime anlamı olarak ortho (düzgün) ve gnatus (çene) kelimelerinin birleşiminden oluşur, yani ortognatik cerrahi düzgün çene anlamına gelir.

TOBB ETÜ Hastanesi Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi Uzmanı Doç. Dr. Ezher Hamza Dayısoylu da ortognatik cerrahi ile ilgili deneyimlerini bizimle paylaştı:

“Ortognatik cerrahi ile hem dişlerin ve çenelerin birbirleri ile düzgün ve fonksiyonel olarak ilişkisi sağlanmış olur, hem de çene ve yüz görünümünde estetik bir ilişki elde edilmiş olur.

Ortognatik cerrahi gerektirebilecek durumlar

- ▶ Gecikmiş ortodontik tedavi sonucu çenelerin düzgün kapanmaması,
- ▶ Yutma sorunları,
- ▶ Parmak emme ve yutkunma bozuklukları sonucu çene yapısının bozulması,
- ▶ Konuşma problemleri,
- ▶ Kronik çene eklemi ağrısı,
- ▶ Çene eklemde takılma ve kilitleme olması,
- ▶ Çiğneme ve ısırma sorunları olması,
- ▶ Yemek yiyememe,
- ▶ Ön dişler arasında açıklık,

- ▶ Isırma yapılamaması,
- ▶ Çenenin önde konumlandığı durumlar,
- ▶ Çenenin geride konumlandığı, kuş yüzü görünümü olan durumlar,
- ▶ Horlama, nefes alma güçlüğü, uyku apnesi durumlarında,
- ▶ Çeşitli nedenlerle (travma, doğumsal ya da doğum sonrası) oluşan çene kırıkları ve bozukluklar.

Kimler ihtiyaç duyar?

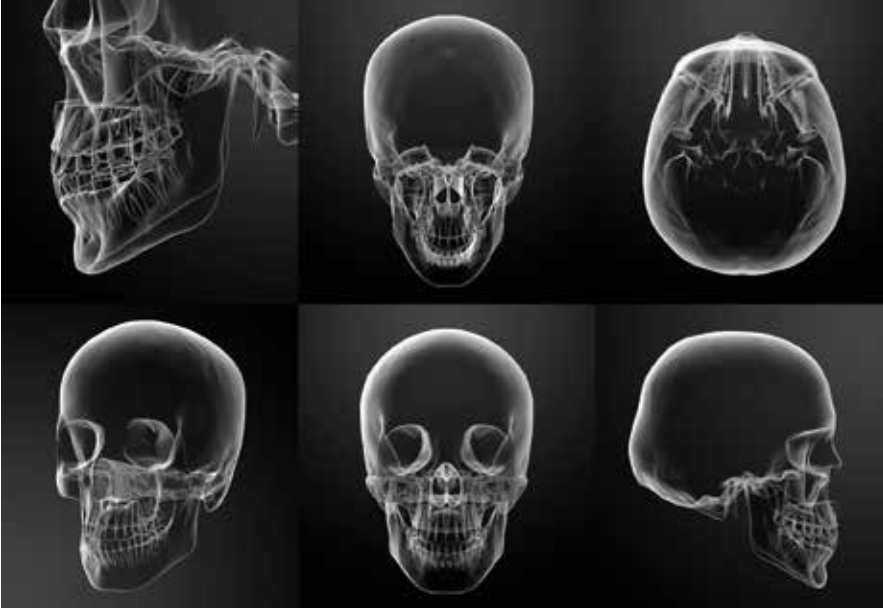
Ortognatik cerrahi diş ve çene ilişkileri olması gerektiği konum haricinde bulunan kişilerde gerekebilmektedir. Erken diş çekimleri, bebeklik ve çocukluk döneminde süt dişlerinin hızlı kayıpları, ailesel nedenler, dudak damak yarıkları, geçirilmiş travma durumlarında çenelerin birbirleri ile ilişkilerinde uygun ritim bozulmakta ve alt ve üst çenenin gelişimi arasında anormallikler olabilmektedir.

Bunun sonucunda kişinin çiğneme fonksiyonu, konuşması, ağız sağlığı ve yüz şekli etkilenmektedir. Bu durumdaki kişiler düzgün ısırma işlemi gerçekleştiremez ve çiğneme fonksiyonu ile başlayan sindirim sistemi problemleri ile karşılaşabilirler, yanlış çiğneme alışkanlıkları geliştirdikleri için çene eklem ağrıları ortaya çıkabilir ve çeneler arası ilişkinin estetik olmayan görüntüsü sonucunda sosyal ve psikolojik problemler yaşayabilirler. Bu durumda ortognatik cerrahi açısından değerlendirme önerilmektedir.

Nasıl karar verilmelidir?

Ortognatik cerrahi açısından ilk tanınızı koyan doktorunuz muhtemelen diş hekiminiz olacaktır. Düzgün kapanmayan, rahat yemek yiyemediğiniz veya gülümseyemediğiniz dişleriniz için başvurduğunuzda mevcut problemin sadece dişler ile ilgili değil çeneler ile ilgili olduğu tanısını diş hekiminiz verebilir. Bu aşamadan itibaren diş hekiminiz, ortodontisiniz ve çene cerrahiniz takım halinde sizi değerlendirip bu tedavi şeklinin sizin için uygun olup olmadığını belirler.

Ortognatik tedavi öncesinde gerekli ağız hazırlığının yapılmasını diş hekimi ve daha sonrasında ortodonti uzmanı yapacaklardır. Bu süreçte çene cerrahi uzmanınız size uygun olacak ameliyatı önerecektir. Ortognatik cerrahi planlaması için klinik, radyolojik ve model analizleri yanında bilgisayarlı yüz analizi ve simulasyonlar ile değerlendirmeyi gerçekleştirecektir. Ortognatik cerrahi sabır ile gerçekleştirilen bir takım işidir ve bilinmesi gereken diğer önemli bir husus da işlem öncesinde yapılması gereken tedavi programına dikkatle uyulması gerektiğidir. Ortognatik cerrahi ile yüzünüzdeki özellikle alt-üst çene ve çene ucunuzun anatomik yerleşimi değişebilir, yüzünüzün görünümünde bugüne kadar rahatsızlık duyduğunuz yapıların projeksiyonu artık rahatsızlık vermeyecek duruma gelebilir.

TOBB ETÜ Hastanesi
Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi Uzmanı
Doç. Dr. Ezher Hamza Dayısoylu

İşlem nasıl gerçekleştirilir?

Çene cerrahinizin ihtiyaçlarınız doğrultusunda çene kemiklerinizi yeni pozisyonuna getirecektir. Yapılan analizler sonucunda kemik eklenmesi, kemik çıkarılması veya yeniden şekillendirilmesi gerekebilir. Çeneler arası ilişkinin düzeltilmesi aşamasında titanyum esaslı mini plaklar ile sabitleme gerçekleştirilir. Çene yüz bölgesi estetik bir alanda olduğundan işlem sonrasında yüzde iz kalmaması amaçlanır, bu nedenle kesi işlemi genellikle ağız içinden gerçekleştirilir. Çok nadir durumlarda ağız dışındaki bir yerden kesi yapılması gerektiği durumlarda ise çok küçük bir alandan erişim sağlanıp endoskopik olarak işlemin gerçekleştirilmesi mümkündür.

Beslenme nasıl olur?

Uzun yıllar boyunca ortognatik cerrahi dişler ve çenelerin işlem sonrası birbirine bağlı kaldığı, beslenmenin sadece sıvı olarak yapılabildiği bir operasyon olarak anlatılmıştır. Ancak günümüzde gelişen teknoloji ve iyileşmeyi hızlandıran diğer prensipler sayesinde bahsedilen problemler çoğunlukla ortadan kalkmıştır. Çenelerin konumlandırılmasından sonra kullanılan güçlü materyaller sayesinde işlemden hemen sonraki gün normal beslenme düzenine geçebilirsiniz, rahatça konuşabilirsiniz ve günlük yaşantınıza dönmeniz mümkündür. Operasyondan sonraki ilk dönemde yumuşak beslenme ile başlayıp, ortodontistinizin belirlediği lastikler ile tedavinize

devam ederken yavaş yavaş normal beslenmenize geçmeniz uygun olacaktır.

Günlük yaşama ne zaman dönülür?

Ameliyat sonrası çene cerrahinizin vereceği ilaçlarla birlikte ağrı kolaylıkla kontrol altında tutulabilir. İş veya okula dönüşünüz de kendinizi iyi hissetmenize bağlı olarak genellikle 1-2 haftayı bulacaktır. Bu süreç içinde dinlenmeniz, yüzünüzün ve çenelerin yeni konuma adaptasyonu sırasındaki şişliklerin hızlıca azalmasını ve günlük yaşantınıza dönüşünüzü kolaylaştıracaktır.

İşlem sonrası yüz görünümü nasıl değişir?

Ortognatik cerrahi temel olarak dişler ve çeneler arasındaki ilişkinin düzgün ve harmoni içinde olmasını amaçlamaktadır. Bununla birlikte düzgün diş ve çene yapısının çene yüz estetiğine de dolaylı yoldan olumlu katkısı bulunmaktadır. Konuşma ve gülümseme sırasında düzgün diş ve çenelerin yüz görünümünü estetik olarak etkilediği, bireyin sosyal ve psikolojik olarak sağlığını desteklediği bilinmektedir."

